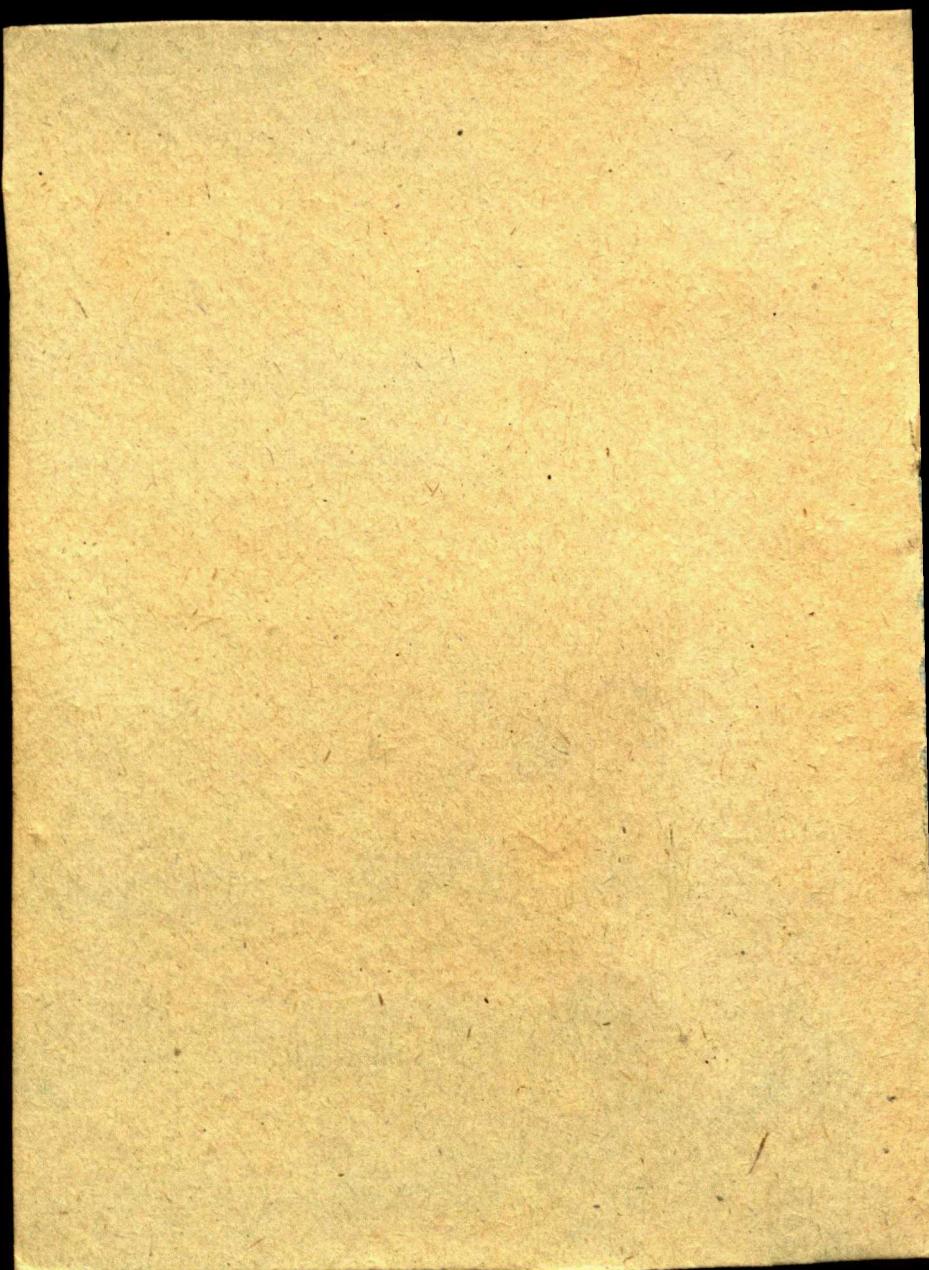
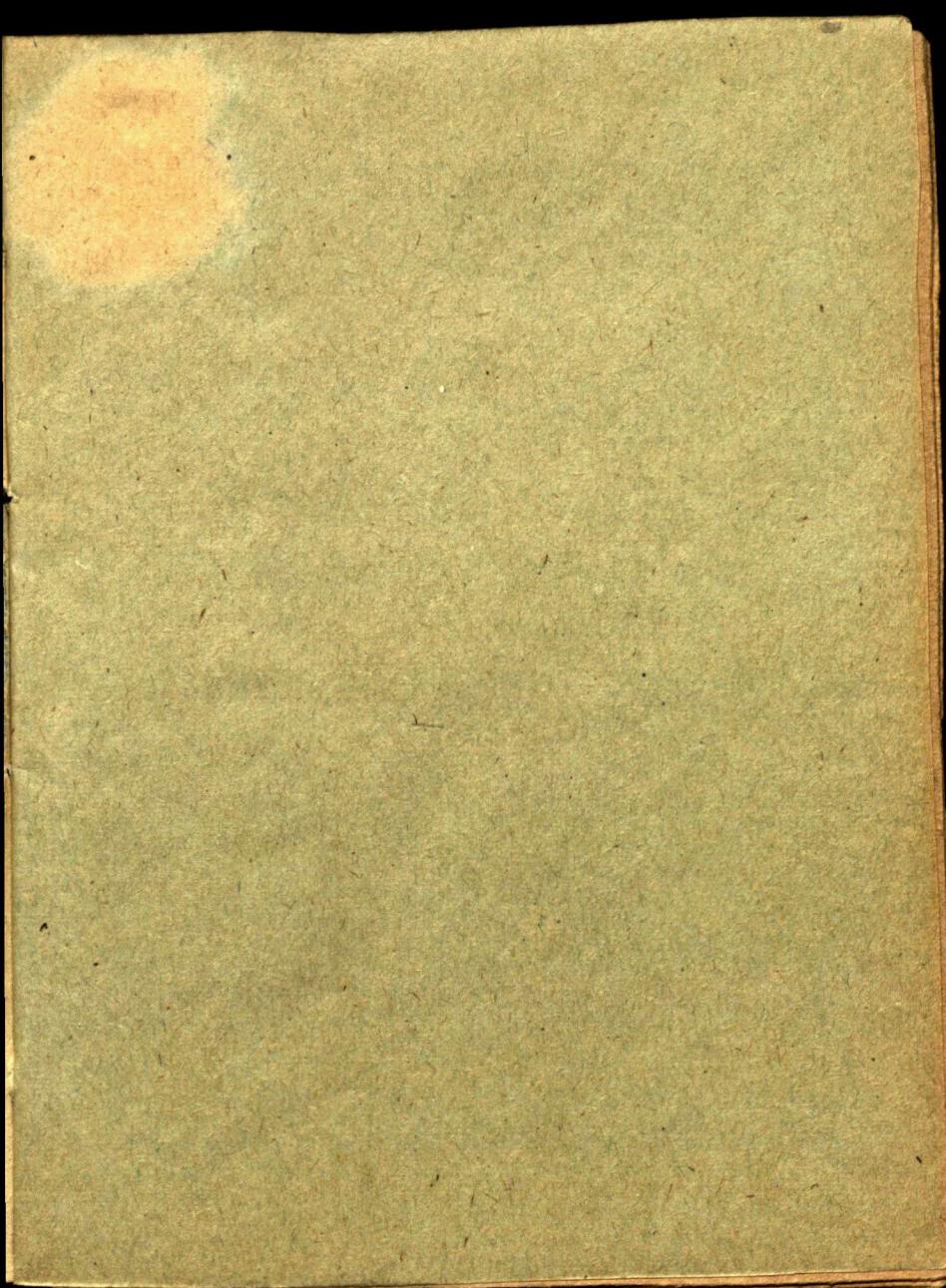
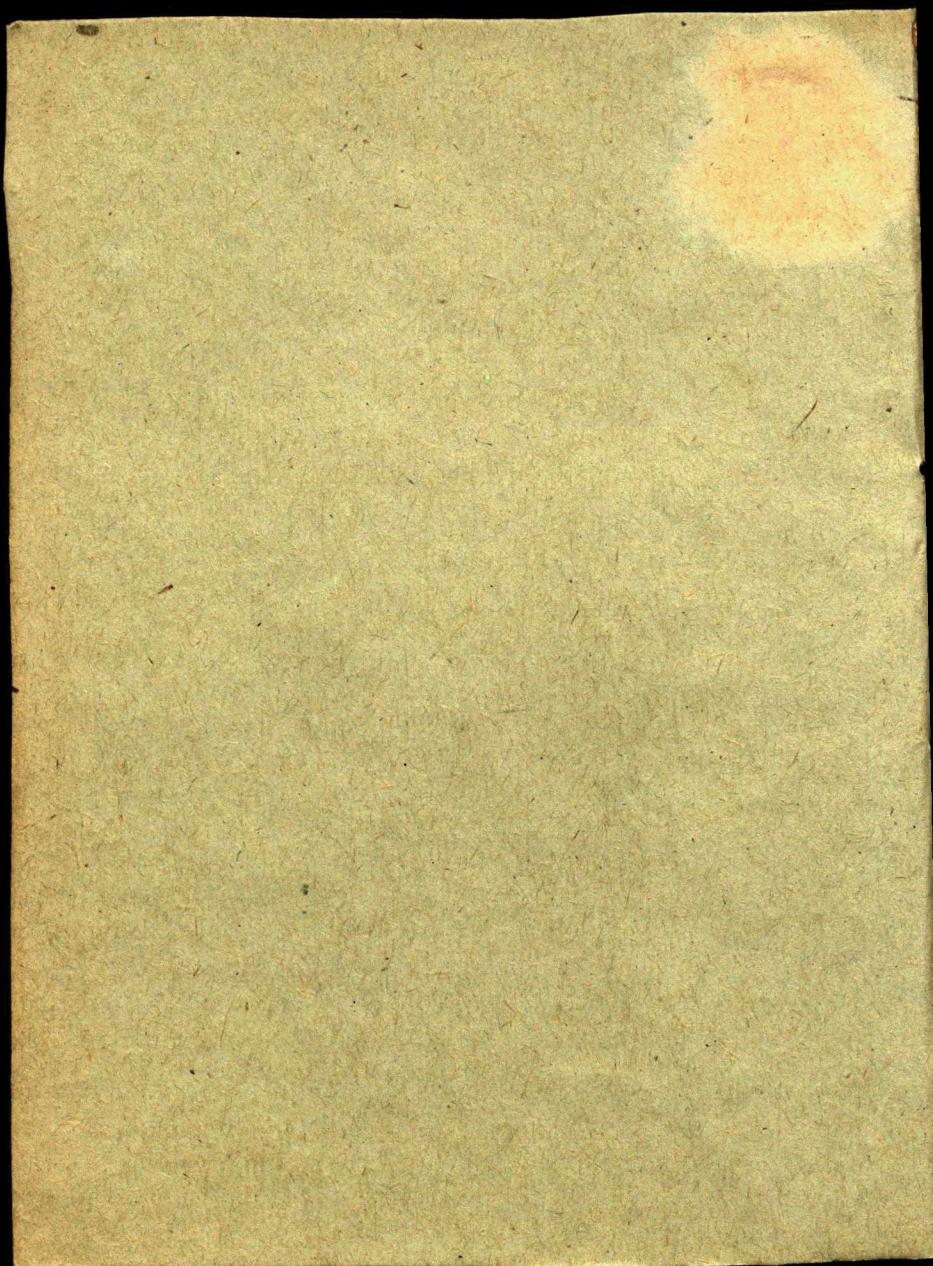

33-49

Сиктса беспартийной
активкой, участвовавшей
нынешнем ВКП(б) Куми
обкомом в 1933 году
апрель 28 луна
шум.

33-49

Гіктса беспартійнёј актівкөд ужалём йылығ

ВКП(б) Комі Обкомлён 1933 во
апрель 28 лунса шуом.

Обкомлён бјуро пасјб, мыј рајкомјас да партіачејкајас век-
на оз доңјавны сіктса беспартійнёј актівлыс төдчанлуңб да
сыкб ужалбыс. Местајас вылын щокыда оз төдни кыс адымы
збыльвыв актівс. Асланыс ужас колхозынк ударыкіјас да ворын
муныс ужалыс откаолыејас вылп пықбом пыаді, унжыкыссб
пықсбны сіктса учреждењіласын служашщбјас вылп. Абу су-
са візбібмис да классбом да білітельностыс актівс котыртмын,
мыј вісна мукбом дырійыс сујеввлұны сіктса актів нім улб клас-
сово-чуждой да сбвет власти враждебној елементјас. Јачека-
јасын абу пунктбма учит актівны. Актівскоб партіачејкајас-
лыс ужаломб рајкомјас нәті оз прбверајтын дај тајб ужнас оз
вескодлыны. Тащомтб ворд некыці тәрпітны оз поz дај тајб
вајодас медса ыжыд коңајствено-політическоб могјас піртбм
медиаң, гбра-кбза нүедом, орббом.

Обязательный экземпляр

ВКП(б) Обкомлён бјуро шуд

1. Олданы став ракомјасс да партіачејкајасс, мыј фіктса
беспартійнёј актівкөд ужалом пыаді пункттбм, Обкомдя кутас
доңјавсыны, кызі вескимын оппортунизмлыс практика вылын
петкөдчбм, мүвің омбос вопросын партіялым важнејшбj іздөд
пірттбм.

2. Щоктыны ВКП рајкомјаслы да жаңејкајаслы пүктүнү көстөвлийтөм уж колхозса беспартийнебі актівкбд, сұнтбдны актівсб лыд дај качество боксаңыс арталам. Та мөгүс:

а) Бид сіктын котыртын дај нүбдны чорыд план берів актівсб політлунјас. Польтлунјас нүбдниң бтчысыс дас луын не ешанс, сұнтбдны політлунјас вылын політіческб вопросијаскбд бтшбш колхозибі проізводстволыс торға вопросијас, кодјас петоны тајо колхозјас ужыс;

б) ВКП(б) рајкомјаслы котыртын дај нүбдавы актівсб рајонвбд да күстебді совещањибас. Тащбм сбвешаннебіјас вылас обсуждајтны тајо колхозјас ужыс сұтыс талууја вопросијас (торға күлтүрајас көчбмлөн іштөгјас, түрун пүктүнү да наң ідравин лбсбдчом);

в) ВКП(б) рајкомјаслы щоктыны кывзыны докладјас партјачејкајаслыс актівкбд ужалом күзә, індінын виештатыбі инструкторијасбс да прікрепітны најбс торға колхозјас группајас діно, сізікбн, медым тајб јортјасыс сөтісни партјачејкајаслы актівкбд ужаломын дүргыштобм отсөб.

Щоктыны рајкомјаслы быд токысб сетни жаңејкајаслы індідјас күшбм уж тајб каднас колд нүбдны актівкбд.

г) ОК уполиомоченійијаслы, кодјас ужаломын гбра-кәз күзә отсавны партјачејкајаслы актівсб котыртбммын, учит лбсбдомын да ужсб актівсб пүктбммын.

д) Щоктыны ОН-са оргістрбс пүктүнү актівсбы учит, рајкомјасби дај ОК берді бескыда прікрепітбм партјачејкајасби бескбдлым, актівкбд ужаломын.

е) ОК-са Култпроплес Обомоса політпросветкбд бтыв лбсбдкы актівкбд марксистско-љенискбј учоба нүбдны программа да сұнтбдны жаңејкајасды актівкбд ужалом күзә методіческбј індідјас кадб металдым.

3. Гімтес беспартийнебі актівкбд ужалом күзә Обком німсан жаңејкајаслы да рајкомјаслы пісмб виенбдны.

Щоктыны партјачејкајаслы тајб пісмбс обсуфітны очереда партауын вылын да прімітты сузсанана мерајас актівкбд уж фелд зымми пүктбм күзә.

ВКП(б) ОК секретар Булышев.

ЗКП
~~Н-60~~
С-35

Колхозса беспартійнőj актівкөд уж јылыс

(ВКП(б) ОК-лён сіктса став парт-
ячејкајаслы пісмө)

ВКП(б) ЦК да ЦКК өтувіа јанварса пленум шуомјасын,
Сталін јорт вісталомјасын сөтөма чоткөј аналіз выл обстанов-
калы да партійнәй веокбдләммы сіктин.

Выл обстановка сіктин петкөдчө сыйын, мыж колхознөй
строј үккөз верміс дај выноаліс, мыж колхознік лоі централнөй
фігурабын сіктин, мыж колхознік ворсө медыңын рол көзая-
ственno поліtической мөгјас оләмә піртөменин (вің-му заго-
товајас, вөрлөшөм, вөркылаодом да мүкөдјас).

Выл обстановка петкөдчө сіз-жө классебөй врагон такти-
касө вежомын, воэті-кө мед чорыда со кучкыліс кулак сы
кузла, медым падмөдны крестанаос колхозјасө пырөмис, әні,
кор колхозјасын кыптөмсө кутны зіләмис ез удајтчи, кулак зілә
маскаасомён сујыны колхозё, медым орөдны сіјёс пышкөс-
саныс, котыртын саботаж пролетаріат государство возын
обязательствојас колхозјасын да колхознікјасын тыр-
төменин.

Объектальный экземпляр
Республиканской
БИБЛИОТЕКИ
Сибирь КОМИ РССР

Горја парторганизацијас областми тајо выл обстановка-
сә, кеңіг ЦК пленум індомјас бөрын да Сталін јорт вісталом
бөрүн, ез гёгөрвоны, ез разберітчыны. Сы вёсна уна јачеј-
кајас воштісны кулакос, оподісны колхоз олбымо, ез вермы-
ни котыртны беспартийной колхозной актів кулақкод коса-
сом вылә, а сы вёсна лезісны югөссыны колхозјаслы клас-
сово-отдор елементјасон (кулак, поп, жеке бандит, жандарм).

Сіктса партјачејкајас унаён өнөң-на ез пыдди пуктыны,
мың колхозјасын беспартийной, збыльыс прёверітом актів удар-
иікјас пөвсөс котырттог оз поң јонмөдны міжнаро колхозјасос,
оз поң вочны колхозјассо большевистскойјасон, а колхознік-
јассо зажиточнійјасон, оз поң котыртны кулаккод да кулак
саботажкод сіктин збыль вылә косасом.

Кызді оз ков ужавны актівкод

Уна-на ем міжан сешом коммунистјас, кодјас өнөң-на ез
гёгөрвоны, кодес сіктин коло лыфдыны актівістон. Откы-
мынјас мөвлалоны, мың актівіст сіјо, коді сорніті собрањи-
јас вылын, мічаа сорніті, мукодјас лыфдоны актівіст улын
сомын сіктса служашојјасос: белпоын, оом-чожан кассасын,
поштаын ужалыојјасос да с. в., којмөдјас беспартийной актів
сујёны сомын колхозса веокодлыојјасос (јуратыссо, завхозсо,
кладовщикос, бригадирјасос). Сіктса торја коммунистјасон клас-
совој суолун ныжиом вёсна актів сујёны классовој врагјас.
Пример пыдди поზо ваједны теневуковса партјачејкаос, көн
актівістјас колхознік-ударникјас қымпасјасын лыфдыбыны вре-
дівелјас, колхозо сујёом зажиточнійјас пөвею (Ів. Г. да
Вао. Ів. Фроловјас), колхозлар турун таргајтыјас (Тігов
Сєпап, фуражір), лодыр, коді шландајтіс колхозын јанвар
төлышсан да ез бост қиёти лунуж (Цівілев), конукјасын
весалом (Безсонов). Овлө міжан, мың і рајкомјас оз донявны
ужсо беспартийной актівкод колхозын. Тајос поზо петкодлы-
ны Күләмдинса да Шојнатыса рајкомјас уж вылын, кодјас
коザственno-поліtической ыжыд қампањијас (түсов көза)

кежлө ләсөдчөмьин ез пүктывны парторганизација вөзин мөг мобілізујтны колхозса актівөс тајё мөгжассо олөмө пörtөм вылө.

Medoа-нін јона петкөдчө донјавтөмис колхозын ныvbaba актівөс, а тајё үібі төрпігны поzтөм тор-нін міян областын, көн вөрлеzомын да вөркыләdомын мүжікjas ужалом вөсна колхозса производство вылын ныvbaba вөрсө медыжыд рол. Тајё донјавтөмис тыдало ташом торjыс, колхознік-ударнікjas областувса сют вылса со фелегат пію вөлі сомын кык ныvbaba. Ныvbaba актів донјавтөм тыдало і ташом торjыс: „Луч“ колхозын. Віziнын, көн лыфыссо актівін 25 март, ныvbабаыс сомын 3, а бд тані уна дас ныvbaba лунужссо боотіс унжык мүжікjas-ударнікjas дорыс.

Колхознік-ударнікjasль областувса да рајонуvsca сют-јас нүодомыс вөрлөdіcны актівкөд ужссо, отсалісны гёгөрвоям ыжыд төdчанлунссо тајё ужлмо, сомын гёгөрвоомыс—партия гёгөр беспартийнөй колхозса актівсö котыртны колом ыллю—еша-на. Коло большевікjas ногом, чорыда, чорыда бостыны олөмө портны партиялую ihdödjaccо колхозса актівкөд ужалом ыллюс.

Kod піys котыртчö сіктса беспар- тіjnöj актів?

Medwoz колхознік-ударнікjas пөвсюо, кодјаслон med уна лунужыс колхозын, вөрын, кыләdчөмьин ужалігөн, кодјас ао-ныс бура ужалоны да көзароны уж діспіліна вөсна лодырjаскөд, рвачjаскөд, кодјас іекодыю повтөг ердө петкөдомын колхозо сујсом кулакос, вредітельс, жулікос, кодјас күмөнны накөд косасом вылө кыпöдны і мукөд честнöj колхознікjas-бс, а оз әеб, оз чунь пыр віzöd локторјас вылө. Со күшом актів коло міянлы. Тајё актів вылө мыжсомын да сіjöс котыртмөн, ячеjка веримас портны олөмө сіjö мөгжассо, кодјас сулалоны міян партиялөj организација вөзин (вөр кыләdом бура нүодом, коза котыртм кыці колхозын, сіj і отқаолыс

сөмөсјасын). Сы вёсна актівсö чукортомон, коло візёдны сiё качество бёроан, а не вётчымы лыд бёроан, коло візёдны, медым активас ез сујом классобөй враг, котыртны колхозјас вёсна косаобмын збылые проверений јёзес. Колхозса актив ударнікјас пёвсые бёрігей коло төдны колхозса производственной брігадаёс. Сомын производственной быд брігада төдмөн, ячејкајас кужасны котыртны септим актив, коди пельпом пельпоми, ячејкакод отвилье кутас косаоны колхозјасос сөмөс боксан јонмодом вёсна.

Активын коло лоны нывбабајаслы, производство вилыб ударнічајаслы. Нывбабајас костын уж вылоб Обком торя мажыд виїманнё щектө пуктыны ячејкајасос. Откымын ячејкајас еновтісны тајо ыңыд участоксö партия узми, а сы вёсна, медым веокбодлыны ужнас нывбабајас пёвсын, коло медвоzi кыскыны активас нывбаба-ударнічајасос.

Колхознік-ударнікјас гражданской воина дырса гөрд партиянас, доброволечјас пёвсые коло котыртны медчорыд, партиялды медпреданий ядро колхозса активын. Наоан і коло заводітны активсö чукортны.

Оз поz не доијавны ролсö откаолыюльс мілан условіё-јасын, кор сомын-на жын крестанской овмсыс колхозын. Сы вёсна откаолыюяслыс активсö коло кыскыны ячејка ужо, быд коммунисты коло төдны, мыж откаолыюс коло кыскыны матојзык колхоз дінө, талуна откаолыю-од аскі лоö колхознікөн.

Kodi лоö активнас откаолыюяс пёвсын? Сiё-жо уда-рнікјас вёр фронт вилын, кылодчомын, кодјас облёмсан тиртөвөи пролетариат государство вөзин ассыныс обязательство-јассо. Вот күшом актив коло бёржини откаолыюяс пёвсыо.

Откаолыюяс пыцкю активес ячејка ужо кыскомон мі кокніджыка жүгөдам кулацкөй саботаж быдлайо, коні сiё петкодчас. Тајди мі сiёс өдіjoщык кыскам колхоз.

Кыңі ужавны актівкөд да қыскыны сіjös ужö

Актів котыртوم сіjö абу на ставыс. Коло күжини қыскыны сіjös ужö, парторганизација возын суалыю мөгјас олөмө пörтөмө: туvsов көзä нүöдбомб, қылбадчомб, віzму заготовка план-јас тыртбомб, сабогажнікјаскөд, лодырјаскөд косаасомб да с. в. Мыj-но та мөгью коло вöчны? Та мөгью коло тöдмөдним ак-тівөс јачејка став ужбон, мед актівист тödö, мыj öні вöчö пар-вижнöй јачејка, қыңі сіjös пörтö олөмө таjö лiбб мөд мөг.

Сы пoнда јачејкалы оз көв торjödчыны актівист dívys, а век отарö сіjös қыскыны ас бердас Корны сіjös пыр бjу-ро жаседаннöјас вылö да јачејка общиö собрањиöјас вылö, мед сіjös верміс актівнöја участвујтны сені суалыю вопросјас обсу-ждајтöмын. Колхоз вопросјас куžа совещаннöјас чукörtigbi коло боottны правілö пылдi, мыj колхоз куžа меропріјатвöјас йы-лыю мед вöлдi быт сорнігома актів совещаннö выллын, кодён всекöдлö јачејкаса секретар лiбб öтi шлен, јачејкашо јон ком-мунистjас пiым. Актівөс ужö қыскбыны коло пользуетчыны сешдом торјасбон, қыңі торја ужjas, жаданнöјас актівистты лi-бб 3-5 морталы осталом. Шуам, щоктыны брігадаоб прöверіт-ны да отсаны нүöдны олөмө постановлењиö партиялыс да правітельстволюс вöв јылlyю; индавны меропріјатвöјас да ор-ганизујтны кукаңјас віzöм да dözöртöм; відлавны, абу-ö ко-лома мүjас вылö чөлеснәјас; прöверітны, daoo-ö öтиколыејас көзини; щоктыны брігадаоб күшöмкö оіктын разöдны зајом да с. в. Таjös вöчігбон коло боottны правілö туjö, медым актів общиö собрањиöлони нiöтi постановлењиö, брігадалон нiöтi пред-ложениö ез колыны на вылö вниманиö пуктыгö; боottны правілö туjö, медым мөд собрањиö выллын-жö актівистjас тö-дисны, мыj вöчома-нiin наjö вöзjöм куžа, мущом резултатjас-ысылбн, петкöдлы таjö резултатjассö. Сетома-кб күшöмкö уж-отi актівистты лiбб группалы, коло быт кызвыны јачејка заоедан-кө выллы лiбб актів общиö выллын, мыj наjö вöчомао.

Колхозјасын производственнөј совещањијассо коло објазательно нүөдны актівкөд, сорнітны сені колхоз течомын медгырыш вопросјас куңа, шуам: государство вожын објазательствојас тыртком куңа, производственнөј планјас куңа, мујас лөсөддөм, көстөм куңа да с. в. Быдлун мунан ужјас куңа рекомендујтоб вёчавны 10 минута совещањијас уж заводіттөзис, сорнітны, мыј талун коло вёчны брігадалы. Тајо совещањијас выдао коло кыскыны радиоје колхознијас.

Möda-möd опытөн төдмасөм магыю да мед колхозынк-активист ез ёршітчи аслас колхоз кышо, коло төльысын отчыд чукорталыны слотјас сіктсөветувса став колхозса колхозынк-активистјаслы, сені сұйтөдны сеңәм вопрос, кодјас ләсалоны став колхозлы: котыртын вёрө лібб кыләдчыны петөм, сорнітны, кыңі урожај буржык лоо ідравны, кызыны доклад оті колхозын јуралысю лібб брігадирлы. Рајком-јаслы коло кадыс кадо да куїм төльысын отчыдыю не шоча чукорталыны рајонувса слотјас лібб кустовој совещањијас активкөд торја вопросјасон. Јачејкајаслы, торја коммунистјаслы коло гёгрөвоны, мыј ас ужас, колхоз уж активес кыскытог јачејка оз верим нүөдны олөмө сы вожын суалыю магјассо. Коло, медым колхозон бескөдальс, јачејкаса секретар сөветүтчбны активистјаскөд, іспользујтөны налью производственнөј опытс, налью вожмостчбмс, кысконы активистос колхозпышса лібб сіктса да сіктсөветувса гырыю да посыи вопросјас јылыс сорнітөм.

Активес коло быдтыны

Быдлунја ужо активес кыскомкөд отщош јачејкалы коло сійс воспітывајтын, кыпәдны сыйыс політическөј да културнөј вежбортассо, а та магыю коло активистос вёчны грамотнөй. Сы понда јачејкалы коло төдмавны, күшом активист ічёт грамотаа лібб неграмотнөј да пырмо-пирож органдыујтын неграмотноот быро да уж. Політическөј вежбр

тасбөл активистлығына скобдом мөгмө коло сійс төдмөдін партия політикаён да сійс лібө тајө вопросјас күзде партия решеңінде жасон. Активистлы коло төдні, кызді партия разрешајтө вопросјас, да кызді сійс вермас участвујтны тајө вопросјассо практикалы олөм нүөддөмын.

Та мөгмө коло нүөдні політбоеедајас, докладјас собранийе жас вылын, газет лыфдомјас, котыртавны торја кружокјас сійс лібө тајө вопрос төдмөддом вылә.

Політбоеедајас да газет лыфдомјас коло нүөдні му вылын, вёрын, кылодчигон. Та вылә коло торјөдні коммунистіс төс лібө бура проверитом активист-колхозникіс (гөрд партизане, гөрдармејечөс). Лыфдом лібө вісталом тор Пыр коло житны колхозса, оіктса, оіктсөветувса олөмкөд, на вөзын суалыю практикееской мөгжаскөд.

Активіс да став колхозникіяс ёс воспітајтан медколана формаби лоо політуријас, кодјасоң нүөдні жаңејкалы коло бура лбоодчыны, бөржыны да бура гёттөвітны доклад вёчес. Торја-нін коло жона віզөдлінін выль котыртном колхозжасын колхозник активістіјасоң воспітајтом вылә да на пөвсын нүөдні воспітавельной ужсо торјоя. Оз поз откода, шаблоннёја уң нүөдні активісткөд, коди кымынко воннін колхозын, да активісткөд, коди сөмын-на пыріс колхозо. Коло діфференцирујтны колхозникіясоң воспітајтан ужсо.

Політика бокоан грамотнёй бочом кынды, коло вочны активісттөс элементарнёја грамотнёйен візму вопросјас күзде: мұу ужалом күзде, скотвізом күзде да с. в. Тајө торја-нін коло колхозын веокөдлінде жасы (журалыслы, бригадирлы, полеводлы, МТФ-ын журалыслы да с. в.). Медым најо күжісны веокөдлінін, налы коло төдні агрономія да скот візом, а та мөгмө коло котыртавны агрокружокјас да программа күзде быт велодчыны став активістіслы.

Јаңејкалы, колхоз правлеңиөлі колд төдны быд ударықбас, прöверитын налью качествосо практикескоj уж вылын. Ударыкјаслы колд аны основноj резервон, кытыф выдағайтны јөзбес веокбдана уж вылд колхозб, оіктсөветб да районб. Такод отщош колд төдны, мыж актів оз көв колыны пыр кежлө сыйждаён, күшом первојсан лбоодома, а колд вочасон век ыждөдны сіјбес вылд ударыкјасон, кодјасөс жаңејкалы, колхоз правлеңиөлі колд кыскыны актів ужб. Актів содтан мог лоё бура разрешитома сомын секі, кор жаңејка оз кут нүөдны ужсо сомын актівкод. Жаңејкалы колд ужавы колхозчык да ужалыю откаолыјас масса пойсын. Жаңејкалы колд сұстөдны ас вочас мог, медым став колхозчык да откаолыю массадес вочын актівнөйн, кыскыны сіјесе формітни производственб, колхоз вочын да отка онысјас вочын сулалыю производственб дај мукод могјас жылды. Жаңејкалы колд нүөдны кео да воспітательнб уж колхозчыкјас пойсын, колбом частно-собственникеческоj мөнпілжаскод да привычкаласкод, бирбиды колхозчыкјаслы сеңбом настроениејас, кор колхозса ембур вылд віздөдны јөз ембур вылд моз. Жаңејкалы колд нүөдним оғысематрическоj уж откаолыекб, коди талун абу-на колхозын.

Оні медыжыд могон жаңејкалы актівкод ужаломын, сіз-жо колхозчыкјаскод да честноj откаолыјаскод ужаломын лоб кылдочомын да горюм-көзөмын массобой ордыеом котыртом. Актівист колхозчыкјас вылд да откаолыјас вылд пыкоомын жаңејка көсаоб откаолыјас секторын көза ужын сабоажыкјаскод, кодјас оз көсійни көзини, а думајтойны онын јөз ужб, ердөдны сеңбомјасс, кызді кулак агентјасөс.

Обкомлон бjurо индю жаңејкаласы да рајкомјаслы, мыж оні жаңекајас вочын да областууса став партийнор организација вочын сулало мог вочын перелом актівкод ужын, пазөдны тајо ыжыд ужыс вылд оппортунизм самон віздөдом да төдны, мыж сомын сіјё жаңејка күжас бура нүөдны көза да кылдочом, коди пунктас быдлууја уж колхозса актівкод. Быд

коммунистлы коло гөгөрвони, мыј актів котыртмои, сіјос
быдлуија ужо кыскомон сіјо пәртас оломо колхозјасои бол-
шевистскоба веокөдлан мог, а тајо лоо колхозјасоц большеві-
стскобои, а колхозыкјасоц зажитчнојон вочан мог оломо
иуодомон.

ВКП(б) Обкомса секретар БУЛЫШЕВ

~~863655~~
39-49

10k.

~~ev-ez~~

